

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نقش خانواده

در

تحقق اقتصاد مقاومتی

علیرضا عباسی

اکبر سنایی فر

جلال بکتاشیان

سرشناسه : عباسی - علیرضا، ۱۳۴۲ -
 عنوان و نام پدیدآور : نقش خانواده در تحقق اقتصاد
 مقاومتی / مؤلفین علیرضا عباسی،
 اکبر سنایی فر، جلال بکناشیان.
 مشخصات نشر : اصفهان، ستارگان درخشان، ۱۳۹۵.
 شابک : ۹-۸۶-۸۰۰۷-۶۰۰-۹۷۸
 مشخصات ظاهری : ۲۰۰ص : مصور.
 وضعیت فهرست نویسی : فیبا
 یادداشت : کتابنامه.
 موضوع : اقتصاد خانواده - ایران
 موضوع : ایران - سیاست اقتصادی - آینده نگری
 موضوع : ایران - سیاست اقتصادی - قرن ۱۴
 شبرده اوده : سنایی فر، اکبر، ۱۳۴۰ -
 شناسه افزود : بکناشیان، جلال، ۱۳۴۲ -
 رده بندی کنگره : ۷۱۳۹۵/ع۲ / HC ۴۷۵
 رده بندی دیویی : ۳۲ / ۹۵۱
 شماره کتابشناسی ملی : ۴۲۷۵۰۱

نقش خانواده در تحقق اقتصاد مقاومتی

تهیه کننده : مؤسسه فرهنگی پژوهشی صبح امید آت
 مؤلفین : علیرضا عباسی، اکبر سنایی فر، جلال بکناشیان.
 ناشر : ستارگان درخشان
 شمارگان : ۲۰۰۰ جلد
 نوبت چاپ : اول تابستان ۱۳۹۵
 قیمت : ۷۵۰۰۰ ریال

تلفن های تماس برای سفارش کتاب :
 ۰۹۱۳۳۱۸۶۱۶۸ ۰۹۱۲۵۰۸۳۰۹۰
 شماره تماس نشر ستارگان درخشان :
 ۰۳۱۳۶۱۲۳۹۸۱ ۰۳۱۳۶۶۲۴۰۰۷

فهرست مطالب

۱۱	مقدمه
	فصل اول مفاهیم و کلیات
۱۸	الف) تعریف مفاهیم
۱۸	الف - ۱) اقتصاد
۱۹	الف - ۲) علم اقتصاد
۱۹	الف - ۳) مقاومت
۱۹	الف - ۴) اقتصاد مقاومتی
۱۹	الف - ۵) حماسه‌ی اقتصادی
۲۰	الف - ۶) اقتصاد خانواده
۲۰	الف - ۷) ریاضت اقتصادی
۲۱	الف - ۸) تفاوت اقتصاد مقاومتی با ریاضت اقتصادی
۲۲	الف - ۹) رابطه‌ی اقتصاد مقاومتی با مقاومت اقتصادی
۲۳	الف - ۱۰) جهاد اقتصادی
۲۳	ب) تبیین اقتصاد مقاومتی با تکیه بر دیدگاه رهبر معظم انقلاب
۲۳	ب - ۱) ضرورت و اهمیت
۲۴	ب - ۲) ویژگی‌ها
۲۵	ب - ۳) الزامات و پیش شرط‌ها
۲۷	ب - ۴) ارکان و مؤلفه‌ها
۲۸	ب - ۵) راه‌کارها و اقدامات اساسی
۲۹	ب - ۶) اهداف، نتایج و فواید
۳۰	ج) ما می‌توانیم
۳۱	ج - ۱) نهضت تحریم تنباکو (۱۳۷۰ هـ.ش)
۳۱	ج - ۲) شرکت اسلامیّه (۱۳۷۸ هـ.ش)

- ج - ۳) نهضت ملی شدن صنعت نفت (۱۳۲۹ هـ ش) ۳۵
- ج - ۴) انقلاب اسلامی (۱۳۵۷ هـ ش) ۳۵
- ج - ۵) دفاع مقدس (۱۳۶۷-۱۳۵۹ هـ ش) ۳۶
- د) پیشرفت‌های ملت ایران در بستر مقاومت و پایداری - «ما توانسته‌ایم» ۳۶
- هـ) ظرفیت‌ها و توانمندی‌های ایران اسلامی ۳۸
- هـ - ۱) نیروی انسانی ۳۸
- هـ - ۲) منابع طبیعی ۳۸
- م - ۳) موقعیت جغرافیایی ۳۹
- هـ - ۴) ظرفیت‌های اقتصادی ۳۹
- و. دو نتیجه از اقتصاد مقاومتی در جهان ۳۹
- و - ۱) کره، بصری ۳۹
- و - ۲) کاست برای پیروزی ۴۰

فصل دوم: آسیب‌شناسی و روانح اخلاقی اقتصاد مقاومتی در حوزه‌ی خانواده

- الف) حوزه‌ی مصرف ۴۵
- الف - ۱) قناعت و صرفه‌جویی ۴۵
- الف - ۲) اقتصاد و میانه‌روی ۴۶
- الف - ۳) اسراف و تبذیر ۴۷
- الف - ۴) رویه‌ی مصرف ایرانیان و استانداردهای جهانی از نگاه آمار ۴۹
- الف - ۵) آیا می‌دانید؟ ۴۹
- الف - ۶) علل رشد مصرف‌گرایی در ایران ۵۱
- الف - ۶-۱) فاصله گرفتن از آموزه‌های دینی ۵۳
- الف - ۶-۲) هوس بازی، تفاخرطلبی و چشم و هم‌نشینی ۵۴
- الف - ۶-۳) آبروداری‌های خیالی ۵۵
- الف - ۶-۴) عادات غلط ۵۵
- الف - ۶-۵) اسراف به بهانه‌ی غیربهداشتی بودن ۵۶
- الف - ۶-۶) غلبه‌ی فرهنگ تعویض بر فرهنگ تعمیر ۵۶
- الف - ۶-۷) اشتغال زنان در بیرون از خانه ۵۶
- الف - ۶-۸) مدگرایی ۵۷
- الف - ۶-۹) مصرف‌گرایی، سوغات غرب ۵۷
- الف - ۶-۱۰) تبلیغات صدا و سیما و سایر دستگاه‌های فرهنگی ۵۹
- الف - ۶-۱۱) گرایش برخی از متولیان به تجمل‌گرایی و اشرافی‌گری ۵۹
- الف - ۶-۱۲) بی‌ثباتی اقتصادی ۶۰

۶۱		ب) حوزه‌ی کار و اشتغال
۶۲		ب - ۱) کار و تلاش رمز موفقیت و خوشبختی
۶۴		ب - ۲) معجزه‌ی اقتصادی زاین و کره‌ی جنوبی در گرو کار و تلاش
۶۵		ب - ۳) فهرست برخی از آسیب‌ها در حوزه‌ی کار و اشتغال
۶۷		ب - ۴) جایگاه و ارزش کار در اسلام
۶۸		ب - ۵) آثار بیکاری و تنبلی از نظر اسلام
۷۱		ب - ۶) آثار ارزشمند کار
۷۲		ج) حوزه‌ی فرهنگ
۷۲		ج - ۱) جایگاه و اهمیت فرهنگ
۷۳		ج - ۲) نقش خانواده در تربیت
۷۴		ج - ۳) سودکی بهترین فرصت طلایی تربیت
۷۴		ج - ۴) آسیب‌ها
۷۴		ج - ۵) ۱) فرهنگ ناصحیح مصرف
۷۵		ج - ۵) ۲) مدرک گویی به جای حرفه گرایی
۷۶		ج - ۵) ۳) گذارن به شاغل اداری و یا سطح بالا
۷۷		ج - ۵) ۴) تبعیت از سبک زندگی غربی و الگوهای بیگانه
۷۸		ج - ۵) ۵) خودباختگی و عدم اعتماد به نفس
۸۰		ج - ۵) ۶) غلبه‌ی روحیه کار زردی بر کار جمعی
۸۰		ج - ۵) ۷) اتلاف عمر و فرصت‌ها
۸۲		ج - ۵) ۸) افول تعصب و غیرت ملی

فصل سوم: راه کارها و اقدامات اساسی خانواده برای تحقق اقتصاد مقاومتی

۸۷		راه کار اول: افزایش بهروری
۹۰		راه کار دوم: نگاه نو به فرهنگ سازی و تربیت اقتصادی فرزندان
۹۲		الف) آموزش
۹۳		ب) نظارت و کنترل
۹۳		ج) الگوسازی
۹۴		راه کار سوم: نگاه جهاد گونه به خرید و مصرف
۹۵		الف) درک تهاجم اقتصادی دشمن و مقابله و جهاد با آن
۹۶		ب) تحریم خرید کالاهای خارجی و مبارزه با فرهنگ تفاخر به خرید کالاهای خارجی
۹۶		ج) خرید و مصرف کالاهای داخلی
۹۶		د) تبلیغ چهره به چهره
۹۷		هـ) اثرات خرید کالاهای داخلی

۹۸	 (و) مهارت هزینه کردن و خرید
۹۹	 (۱) تناسب دخل و خرج
۱۰۱	 (۲) نکات لازم در خرید
۱۰۳	 راه کار چهارم : مدیریت مصرف؛ صرفه جویی و قناعت
۱۰۳	 الف) صرفه جویی در مصرف آب
۱۰۴	 الف - (۱) شستشو
۱۰۵	 الف - (۲) سیستم انتقال آب
۱۰۵	 الف - (۳) نوشیدن
۱۰۶	 الف - (۴) آبیاری
۱۰۶	 الف - (۵) نکات دیگر
۱۰۷	 ب) صرفه جویی در مصرف برق
۱۰۷	 ب - (۱) روشنایی
۱۰۸	 ب - (۲) یخچال و ماشین
۱۱۰	 ب - (۳) یخچال و یخساز
۱۱۱	 ب - (۴) نکات دیگر
۱۱۲	 ج) صرفه جویی در مصرف گاز
۱۱۲	 ج - (۱) مصرف گاز
۱۱۴	 ج - (۲) آب گرم
۱۱۵	 ج - (۳) پخت و پز
۱۱۵	 ج - (۴) ساختمان
۱۱۵	 ج - (۵) نکات دیگر
۱۱۶	 د) صرفه جویی در مصرف غذا و مواد غذایی
۱۱۷	 ه) صرفه جویی در مصرف لباس
۱۱۷	 و) نکات کلی
۱۱۸	 ز) سیره‌ی بزرگان
۱۱۹	 راه کار پنجم : ورود پس اندازها در چرخه‌ی تولید ملی
۱۱۹	 الف) پس انداز
۱۲۱	 ب) سرمایه گذاری
۱۲۳	 راه کار ششم : توسعه‌ی مشاغل خانگی
۱۲۵	 رشته های مشاغل خانگی
۱۲۷	 راه کار هفتم : بهداشت، تغذیه و سلامت
۱۲۸	 الف) تغذیه
۱۲۹	 ب) ورزش
۱۳۰	 ج) بهداشت و درمان
۱۳۰	 راه کار هشتم : افزایش روزی

۱۳۲	الف) عوامل اخلاقی
۱۳۳	ب) عوامل عبادی
۱۳۳	ب - ۱) نماز
۱۳۳	ب - ۲) نماز شب
۱۳۳	ب - ۳) سحرخیزی
۱۳۳	ب - ۴) ادای حقوق واجب مانند خمس
۱۳۳	ب - ۵) استغفار
۱۳۴	ب - ۶) ذکر و دعا کردن
۱۳۴	ب - ۷) شکر
۱۳۴	ب - ۸) طهارت
۱۳۴	ج) عوامل اجتماعی
۱۳۴	ج - ۱) ازدواج
۱۳۵	ج - ۲) صله‌ی رحم
۱۳۵	ج - ۳) امانتداری
۱۳۵	ج - ۴) وفاء
۱۳۵	ج - ۵) مسامحت و عفو بودن
۱۳۵	ج - ۶) انفاق
۱۳۶	راه کار نهم: مقابله با کمبودها، مشكلات
۱۳۷	الف) علل پیدایش مشكلات اقتصادي
۱۳۷	ب) نکات قابل توجه در برخورد با مشكلات
۱۳۸	ج) راه‌های برون رفت از مشكلات
۱۳۸	ج - ۱) تقوی و توکل
۱۳۹	ج - ۲) مدیریت صحیح و خردمندانه
۱۳۹	ج - ۳) استفاده از پس اندازها (پول موجود در بانک، وام، طلا و ...)
۱۳۹	ج - ۴) همکاری‌های درون خانواده
۱۴۰	ج - ۵) حمایت‌های فامیلی
۱۴۰	ج - ۶) راه‌کارهای برون خانوادگی
۱۴۰	د) داستان
۱۴۱	راه کار دهم: کاهش هزینه‌های عمومی کشور
۱۴۱	الف) نقش خانواده در کاهش آلودگی هوا
۱۴۲	ب) نقش خانواده در کاهش هزینه‌های جاب اسکناس
۱۴۳	ج) نقش خانواده در بازیافت
۱۴۴	د) نقش خانواده در حفاظت از محیط زیست و منابع طبیعی
۱۴۵	ه) نقش خانواده در کاهش هزینه‌ی تصادفات رانندگی

مقدمه

امروزه اقتصاد کشور ما به دلایل ضعف یا سوء مدیریت و اتخاذ سیاست‌های غلط و بعضاً ناکارآمد در دولت‌های فعلی، سابق و اسبق، تحریم‌های فشارهای اقتصادی مستمر و گسترده‌ی دشمنان و سبک زندگی و رفتار ناصحیح تعدادی بخش زیادی از مردم با چالش‌های مختلفی از جمله رکود، بیکاری، مفاسد اقتصادی، قاچاق کالا، مصرف‌گرایی و ... مواجه می‌باشد.

این آسیب‌ها، آن‌ها را به سبب شوم خود را بر زندگی و معیشت مردم و اقتصاد کشور گسترانده است. به صورت عدم اراده‌ی جدی برای اصلاح و برون رفت از آن‌ها، از یک سو نظام اسلامی به ناکارآمدی در اداره‌ی جامعه متهم و از دیگر سو روز به روز بر دامنه‌ی مشکلات معیشتی، فرهنگی و اجتماعی و تبعاً بروز نارضایتی مردم افزوده خواهد شد.

متأسفانه این آسیب‌ها و مشکلات اقتصادی چنان در کشور ما جاخوش کرده‌اند که می‌توان گفت به بزرگ‌ترین دعاغده‌ی مقام معظم رهبری (مدظله العالی) طی سه دهه‌ی گذشته تبدیل شده است. به همین دلیل نه تنها شعار ۱۶ سال از ۲۴ سال گذشته را به مؤثر رعایت اقتصادی اختصاص داده‌اند بلکه با طرح خلاقانه و نوآورانه‌ی «اقتصاد مقاومتی»، در سال ۱۳۸۹ در جمع بخشی از کارآفرینان و تأکید مکرر و مستمر بر روایای پیدا و پنهان این نظریه، و همچنین ابلاغ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، علاج اصلی مشکلات اقتصادی کشور را در تحقق قطعی و بی‌چون و چرای

این ایده دانسته‌اند. بدیهی است دو عامل مدیریت انقلابی و جهادی و نگاه جهادگونه آحاد مردم به کار، مصرف و خرید در کنار توجه به سایر الزامات، راه کارها و سیاست های کلی به عنوان پیش درآمد حتمی و قطعی تحقق اقتصاد مقاومتی باید مدنظر همگان قرار گیرد.

نویسندگان این اثر پژوهشی بر این باورند که اگر از نقش کلیدی و محوری و اصلی دولتمردان در قوای سه گانه برای عملیاتی شدن این ایده پژوهشیم، بدون شک نقش مردم و خانواده‌های ایرانی در تحقق این نظریه نقش بی بدیلی است و می‌توان گفت بدون حضور گسترده و تمام قد مردم هیچ کار بزرگی در این کشور قرین موفقیت نخواهد بود. بر این اساس این اثر تحقیقی را سه اصل زیر با اهداف رفتاری مشخص تقدیم همهی خانواده‌های محترم ایرانی می‌گردد؛ امید است با حضور اثربخش همهی خانواده‌ها، این مسأله‌ی حادی به یک گفتمان مسلط و عمومی تبدیل و با مطالبه‌ی دلسوزانه و منطقی از برای حکومتی، کشور عزیزمان به عنوان یک قدرت نوظهور بر بلندای تمدن جهان خیزد.

در فصل اول ابتدا به تعاریف، اهداف، فواید، راه کارها و اقدامات اساسی، الزامات و پیش شرطها، ضرورت و اهمیت، ارکان و مؤلفه‌های اقتصاد مقاومتی پرداخته شده و پس از آن شما عزیزان با مطالعه‌ی بحثی تحت عنوان «ما می‌توانیم» و «ما توانسته‌ایم» با برخی از مصادیق این شعار در گذشته و حال آشنا خواهید شد.

با مطالعه فصل دوم، ضمن فراگیری آسیب‌ها و موانع تحقق اقتصاد مقاومتی در سه حوزه‌ی مصرف، کسب و کار و فرهنگ، با آموزه‌های دینی و رهنمودهای مقام معظم رهبری (مدظله العالی) در این سه حوزه و همچنین با برخی از آمار و ارقام های مصرف گرایی در ایران و مقایسه‌ی آن با سرانه‌ی مصرف جهان آشنا خواهید شد.

در فصل سوم، خانواده‌های گرامی، با ده راه کار اساسی (افزایش بهره‌وری، نگاهی نو به فرهنگ سازی و تربیت اقتصادی فرزندان، نگاه جهاد گونه به خرید و مصرف، ورود پس اندازها در چرخه‌ی تولید ملی، مدیریت

مصرف، توسعه‌ی مشاغل خانگی، توجه به بهداشت، تغذیه و سلامت، افزایش روزی، مقابله با کمبودها و مشکلات و کاهش هزینه‌های عمومی کشور) برای ایفای نقش خود در تحقق اقتصاد مقاومتی آشنا خواهند شد. مطمئن هستیم شما عزیزان پس از مطالعه‌ی دقیق سه فصل یاد شده، می‌توانید تا حدود زیادی اقتصاد خانواده‌ی خود را مدیریت نموده و آسیب‌ها و چالش‌های اقتصادی خانواده را یکی پس از دیگری مرتفع نمایید. ضمناً با پس انداز بخشی از درآمدهای خود در امر معیشت خانواده و ایجاد اشتغال فرزندان، تحوّل اساسی ایجاد نموده، حفره‌ها و خلأهای اقتصادی موجود و عمده‌های ناشی از مصرف گرایی و اسراف را برطرف نموده و با تعلیم سبک زندگی صحیح اقتصادی به فرزندان، ضمن آن که زندگی توأم با آرامش، نشاط و صفا، را برای خود و خانواده تأمین می‌نمایید، در جهاد بزرگ اقتصادی کشور و عزت و استقلال آن نیز سهم خواهید شد.

مؤسسه فرهنگی پژوهشی صبح امید آتیه